

INENTING 101

Alles wat jy moet weet oor entstowwe

INLEIDING TOT COVID-19-INENTING

Nelson Mandela Universiteit is deel van die nasionale plan om die COVID-19-entstof in die komende weke en maande toe te dien.

Hierdie boek bied feitelike inligting oor die entstof wat uit verskillende betroubare bronne verkry is, insluitend ons eie professionele verpleegkollegas wat die entstof op ons kampusse sal toedien.

Raadpleeg die webblad vir inentings op ons webwerf
www.mandela.ac.za/coronavirus
vir meer inligting oor die entstof.

WAT IS 'N ENTSTOF?

- 'n Entstof is 'n medisyne wat die liggaam help om infeksies en siektes te beveg.
- Inentings het gekeer dat miljoene kinders siek geword en gesterf het van siektes soos masels, polio en pampoentjies.
- Baie volwassenes het inentings gehad teen siektes soos griep en klem-in-die-kaak.
- Die meeste entstowwe word per inspuiting gegee.

HOE WERK 'N ENTSTOF?

- 'n Entstof werk deur die liggaam te help om 'n nuwe siekte te herken, soos COVID-19, en leer dan die liggaam hoe om dit te beveg.
- As iemand met hierdie siekte in aanraking kom, is hulle liggaam gereed om dit te beveg en word die persoon nie siek nie.

HOEKOM GEBRUIK ONS ENTSTOWWE?

- Entstowwe red lewens.
- Inentings het miljoene mense oor die hele wêreld daarvan gered om siek te word en selfs te sterf aan siektes soos masels en polio.
- Dit is 'n belangrike intervensie om miljoene mense te keer om siek te word en selfs aan COVID-19 te sterf.

WAT IS DIE COVID-19-ENTSTOF?

- Dit is 'n nuwe entstof wat die liggaam help om die COVID-19-virus te beveg.
- Dit werk op dieselfde manier as baie ander entstowwe.
- Dit help die liggaam om hierdie nuwe siekte te herken. Dit berei die liggaam dan voor om die virus te beveg, sodat ons nie siek word nie.

WAT IS KUDDE-IMMUNITEIT?

- As baie mense in 'n gemeenskap ingeënt word, kan die virus moeiliker sirkuleer, omdat die meeste mense immuun is.
- Hoe meer mense ingeënt word, hoe minder waarskynlik loop mense wat nie deur entstowwe beskerm kan word nie, die risiko om blootgestel te word aan die virus. Dit word kudde-immuniteit genoem.
- Geen enkele entstof bied 100% beskerming nie, en die immuniteit van die kudde bied nie volle beskerming vir diegene wat nie veilig ingeënt kan word nie.

IS DIE COVID-19-ENTSTOF VEILIG?

- Ja. Die entstof wat in Suid-Afrika gebruik gaan word, is veilig.
- Dit is reeds gegee aan miljoene mense regoor die wêreld, jonk en oud, ryk en arm.
- Die entstowwe is ontwikkel en getoets deur wetenskaplikes regoor die wêreld, ook in Suid-Afrika.
- Suid-Afrika het van die beste dokters en verpleegsters ter wêreld. Hulle laat ons nie toe om 'n entstof te gebruik wat nie veilig is nie.
- Alhoewel dit baie vinnig ontwikkel is om lewens te red, het dit deur al die toetse gegaan, insluitend die goedkeuring van 'n paneel kundiges van die Wêreldgesondheidsorganisasie waardeur ander entstowwe gaan.

WAARVANDAAN KRY SUID-AFRIKA SY ENTSTOWWE?

- Suid-Afrika kry sy entstowwe van oor die hele wêreld om so veel moontlik mense so vinnig moontlik in te ent. Sommige entstowwe is makliker om te stoor as ander en sommige is meer doeltreffend as ander teen die nuwe Suid-Afrikaanse variant, maar elke aanvaarde entstof sal help om die verspreiding van die virus te keer.

HOE WORD DIE COVID-19-ENTSTOF GEGEE?

- Die entstof sal deur 'n opgeleide gesondheidswerker gegee word in plekke soos hospitale, klinieke, apteke of dokterskamers, en in die geval van die Nelson Mandela Universiteit sal dit deur kollegas by die COVID-19 siftingsentrum toegedien word.
- Dit word as 'n inspuiting in die arm gegee.
- Om dit behoorlik te laat werk, benodig jy twee inspuitings.
- Jy sal die tweede inspuiting tussen vier en 12 weke na die eerste inspuiting kry.
- Jou gesondheidswerker sal jou vertel wanneer jy moet terugkom vir die tweede inspuiting.
- Dit is baie belangrik dat jy albei inspuitings kry.

SAL DIE ENTSTOF MY SIEK MAAK MET COVID-19?

- Nee, die entstof maak jou nie siek met COVID-19 nie. Dit keer dat jy siek word van COVID-19.

HOE SAL EK NA DIE INSPUITING VOEL?

- Die meeste mense sal 'n paar dae 'n seer arm hê, maar hulle sal goed voel.
- Sommige mense kan seer spiere hê, 'n bietjie moeg voel, hoofpyn kry of warm voel. Hierdie ervarings beteken dat die inenting werk, en dit sal binne een of twee dae verdwyn.

GAAN DIE ENTSTOF MY KEER OM COVID-19 TE KRY?

- Ja. Dit sal voorkom dat die meeste mense wat die entstof kry, siek word met COVID-19.
- 'n Baie klein aantal mense kan steeds 'n bietjie siek word aan COVID-19 nadat hulle ingeënt is. Sonder die inenting het hulle dalk baie siek geword en selfs gesterf.

WIE SAL DIE ENTSTOF KRY?

- Ons regering wil hê dat die meeste van ons mense in Suid-Afrika, ten minste 40 miljoen, teen die einde van 2021 ingeënt moet word.
- Hoe meer van ons beskerm is teen COVID-19, hoe vinniger sal die siekte weggaan.

WAS DAAR 'N DOELBEWUSTE VERTRAGING IN DIE VERKRYGING VAN 'N COVID-19-ENTSTOF VIR SUID-AFRIKANERS?

- Daar was geen doelbewuste vertraging tot die toegang tot die COVID-19-entstof nie.
- Die land het inentings gekies op grond van hul veiligheid en doeltreffendheid, gebruiksgierief, opberging, verspreiding, volhoubaarheid en koste.

WIE KOOP DIE COVID-19-ENTSTOF VIR SUID-AFRIKA?

- Die regering sal die entstof verkry, versprei en toesig hou oor die uitrol daarvan. Dit is die enigste aankoper van entstowwe en sal dit na die provinsiale regerings en die private sektor versprei.
- 'n Nasionale register vir COVID-19-inentings sal opgestel word.
- Die inentingstelsel sal gebaseer wees op 'n registrasie- en afspraakstelsel voor inenting. Almal wat ingeënt word, sal in 'n nasionale register geplaas word en 'n inentingskaart ontvang.
- 'n Nasionale uitrolkomitee sal toesig hou oor die implementering van die entstof in sowel die openbare as die private sektor.

KRY ONS ALMAL DIE ENTSTOF OP DIESELFDE TYD?

- Nee. Daar is op die oomblik nie genoeg entstof in die wêreld om dit vir almal te gee nie.
- Die regering is egter daartoe verbind om seker te maak dat daar vanjaar genoeg entstowwe sal wees vir die meeste mense in die land.
- Die entstof sal in drie fases uitgerol word.

WIE KRY DIT EERSTE?

- Ons moet die mense beskerm wat die grootste risiko loop om eerste van COVID-19 siek te word.
- Dit begin in Februarie:

FASES

FASE 1

Ons gesondheidswerkers sal die entstof kry. As hulle siek word, is daar niemand wat vir die res van ons kan sorg nie.

FASE 2

Hierdie vier groepe mense:

- Noodsaaklike werkers: Mense wat moet werk om ons land aan die gang te hou, soos die polisie, onderwysers, munisipale werkers, sekuriteitsmense, boere en werkers in voedselwinkels.
- Mense ouer as 60 jaar.
- Mense wat werk en woon op plekke waar daar baie mense is, soos tronke, ouetehuse, versorgingsoorde, instellings soos universiteite en kerke.
- Mense ouer as 18 wat siektetoestande het - ander siektes, soos TB, MIV of sleg-beheerde diabetes.

FASE 3

Die res van die land.

LET WEL: Inligting vir elke fase van die toediening van die entstof sal gekommunikeer word, soos wat die entstowwe en prosesse ingestel word.

KAN ALMAL DIE ENTSTOF KRY?

- Die meeste mense kan die inenting veilig neem.
- Maar voordat dit aan jou gegee word, sal die gesondheidswerker jou 'n paar vrae stel om jou gesondheid te ondersoek.
- Jy sal nie die entstof kry nie, tensy dit veilig is vir jou.

WAAROM MOET EK DIE ENTSTOF KRY?

- Ons kan almal COVID-19 kry. Sommige van ons sal dit kry en nie eens weet dat ons dit het nie en ons kan ander besmet wat baie siek kan word en selfs sterf.
- Hoe meer mense die entstof het, hoe minder is die kans dat die virus in ons gemeenskappe kan versprei.

EK HET REEDS COVID-19 GEHAD, HET EK NOG DIE ENTSTOF NODIG?

- Ja. Sommige mense kry COVID-19 vir die tweede keer.
- Die entstof sal help om te keer dat jy weer siek word.

HOE LANK SAL DIE ENTSTOF NEEM OM TE WERK?

- Jy sal 'n mate van beskerming hê na die eerste inspuiting.
- Jy sal ongeveer sewe dae na die tweede inspuiting die beste beskerm word.

HOE LANK SAL EK BESKERM WORD TEEN COVID-19 NADAT EK DIE ENTSTOF GEHAD HET?

- Dit is 'n nuwe siekte, dus weet ons nog nie hoe lank jy beskerm word nie.
- Dokters hoop dat dit 'n lang tyd sal duur.

KAN EK NA DIE INENTING OPHOU OM 'N MASKER TE DRA?

- Nee. Daar is nog 'n klein kans dat jy COVID-19 sal opdoen.

Gaan asseblief voort om:

'n Masker te dra

Jou hande gereeld te was en te ontsmet

Jou afstand te hou

Jou vensters oop te hou

Skares te vermy

KEN DIE FEITE

WAAR

V

ONWAAR

Met soveel verkeerde inligting wat rondom die koronaviruspandemie en nou die entstof versprei, hoop ons dat jy die volgende nuttig sal vind:

ONWAAR

- Die entstof is te vinnig ontwikkel en behoorlike veiligheidskontroles is nie voltooi nie.

WAAR

- Die wêreld kon die entstof vinnig ontwikkel omdat wetenskaplikes en regerings regoor die wêreld saamgewerk het vir die openbare beswil. Die COVID-19-entstof het al dieselfde toetse geslaag as die ander entstowwe wat ons alreeds neem.

ONWAAR

- Die entstof sal my DNA verander.

WAAR

- DNA is die boustene wat jou maak wie jy is. Die entstof sal nie jou DNA verander of wie jy is nie.
- Die entstof leer jou liggaam hoe om die virus te herken en te leer hoe om dit te bestry.

ONWAAR

- Die entstof bevat 'n mikroskyfie wat gebruik sal word om my op te spoor en te beheer.

WAAR

- Die entstof bevat nie 'n mikroskyfie nie.
- Die inenting KAN NIE gebruik word om jou op te spoor of jou persoonlike inligting te stoor nie.

ONWAAR

- 5G-netwerke veroorsaak die koronavirus deur stralingsvrystellings.

WAAR

- Geen virus kan deur radiogolwe en mobiele netwerke beweeg nie.
- COVID-19 versprei in baie lande wat nie 5G mobiele netwerke het nie.

ONWAAR

- Die entstof het die merk van die Dier - 666.

WAAR

- Entstowwe het geen skakel met enige godsdiens nie. Entstowwe kan nie gevul word met sterk drank of demone nie.
- Die entstof is ontwikkel om ons lewens te red, nie om ons te toor, te besit of te beheer nie.

ONWAAR

- Die entstof is 'n manier vir die Weste om Afrika weer te onderdruk

WAAR

- Die entstof was nie net die werk van Westerse of ryk lande nie. Dit was 'n wêreldwye poging.
- Hierdie poging het kennis van regoor die wêreld bymekaar gebring. Dit sluit ons eie uitstekende dokters en wetenskaplikes in. Dit is ook hier in Suid-Afrika getoets.

Ons dank gaan aan die Nelson Mandela Universiteit se gesondheidswerkers; die Departement van
Gesondheid; die Oos-Kaapse Provinsiale departement van Gesondheid; Kerk in Aksie;
Heartlines en die Suid-Afrikaanse Raad van Kerke.